

5/2006. (II. 7.) EüM rendelet a mentésről

1. §

E rendelet hatálya a Magyar Köztársaság területén mentést végző magánszemélyre jogi személyre és jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságra terjed ki.

2. §

E rendelet alkalmazásában

a) mentés: az Eütv. 94. §-ának (1) és (4) bekezdésében foglalt tevékenység

b) mentési tevékenységet végző szervezet: az Országos Mentőszolgálat (a továbbiakban: OMSZ) és e jogszabály szerint mentési tevékenység végzésére jogosult más jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság vagy magánszemély, ha megfelel a mellékletek szerinti személyi és tárgyi feltételeknek, és rendelkezik az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (a továbbiakban: ÁNTSZ) által - külön jogszabály szerint - kiadott működési engedéllyel (a továbbiakban: működési engedély);

c) mentési tevékenységet végző személy: a b) pont szerinti mentési tevékenységet végző szervezet(ek) keretében a mentésre szoruló beteg, illetve sérült (a továbbiakban: beteg) feltalálási helyén vagy szállítás közbeni sürgősségi ellátásában részt vevő, az 1. számú melléklet szerinti képesítéssel rendelkező személy;

d) mentési készenlétet igénylő őrzött szállítás: az a szállítás, amelynek során a beteg orvosi vagy mentőtiszt, illetve neonatológiai szállítás esetén neonatológiai szakorvosi, illetve - orvosi elrendelés alapján - gyermek intenzív terápiás szakápolói felügyeletet igényel;

e) mentésirányítást ellátó személy: az Irányító Csoport azon tagja, aki a 104-es, illetve más segélyhívószámon érkező és egyéb mentést kezdeményező bejelentések fogadását, értékelését végzi, továbbá a mentési feladatok végrehajtására a mentőegységeknek utasításokat ad;

f) mozgóőrség: mentési készenlét a rendezvények, mentési tevékenységet igénylő egyéb események egészségügyi ellátásának biztosítására a 2. számú mellékletben meghatározott személyi, tárgyi feltételeknek megfelelően;

g) Irányító Csoport: segélyhívások fogadását, a sürgősségi igény meghatározását és a mentőegységek közvetlen irányítását végző OMSZ szervezeti egység;

h) Irányító Központ: az OMSZ keretében működő azon szervezeti egység, amely az irányító csoportokon keresztül a mentés és a betegszállítás országos irányítását látja el;

i) alternatív mentő szervezet: az OMSZ-on kívül és a Kormány által alapított közalapítvánnyal szerződést kötött szervezet(ek)en kívül mentési tevékenység végzésére működési engedéllyel rendelkező egészségügyi szolgáltató.

3. §

(1) A mentés a sürgősség igénye szerint lehet

- a) azonnali,
- b) 1 órán belüli,
- c) a mentési készenlélet igénylő őrzött szállítás esetén 1 órán túli mentési feladat.

(2) A mentés az alkalmazott mentőegység típusa szerint lehet

- a) mentőgépkocsival,
- b) kiemelt mentőgépkocsival
- c) esetkocsival,
- d) rohamkocsival,
- e) speciális rohamkocsival (Mobil Intensiv Care Unit - MICU),
- f) neonatológiai mentőgépkocsival,
- g) neonatológiai rohamkocsival,
- h) gyermekmentő-rohamkocsival,
- i) légi mentőjárművel,
- j) mentőorvosi gépkocsival,
- k) helyszínen történő mentési feladat ellátására alkalmas motorkerékpárral (a továbbiakban: mentő-motorkerékpár) végrehajtandó mentési feladat.

(3) A mentés a végzett tevékenység típusa szerint lehet

- a) általános mentés,
- b) koraszülött mentés és koraszülött szállítás,
- c) mozgóőrség,
- d) őrzött betegszállítás.

(4) Neonatológiai mentés vagy betegszállítás során intenzív szállító inkubátorban történő szállítást igényel minden koraszülött, újszülött, valamint az egészségügyi dolgozó által megállapított életveszélyben lévő 6 kg-ot, illetve 60 cm-t meg nem haladó csecsemő.

4. §

(1) Amennyiben az Eütv. 94. §-ának (2) bekezdésében foglalt esetekben a mentést nem orvos kezdeményezi, a bejelentőnek közölnie kell

- a) a nevét és a bejelentéskor használt telefonszámát,
- b) a mentést indokoló esemény jellegét és helyét, a betegek számát és az észlelt tüneteket,
- c) a mentésirányítás által kért további információt.

(2) Az Irányító Csoport a bejelentés alapján dönt

- a) a mentés szükségességéről és ennek alapján - a rendelkezésre álló mentőkapacitás függvényében - a sürgősségi igény meghatározásával a megfelelő szintű mentőegység(ek), illetve az adott típusú feladatra szakosodott ellátó szervezet riasztásáról,
- b) egyéb szolgálatok - ideértve a háziorvosi vagy orvosi ügyeleti szolgálat, tűzoltóság, rendőrség - riasztásáról,
- c) a bejelentés elutasításáról, amennyiben egyértelműen megállapítható, hogy nem szükséges a beteg sürgősségi ellátása.

(3) Koraszülött, illetve beteg újszülött mentés és szállítás esetén a riasztás és a mentésirányítás az OMSZ és a Magyar Koraszülött Mentő Közalapítvány (a továbbiakban: MKMK) által kötött együttműködési megállapodásnak megfelelően, illetve az MKMK-val szerződést kötött alapítványok diszpécser szolgálatának közreműködésével is történhet.

5. §

(1) A mentést kezdeményező orvos a megrendeléskor közli

- a) a beteg nevét és tartózkodási helyét,
- b) a mentés sürgősségét, illetve a mentési készenlélet igénylő őrzött szállítás időpontját, valamint a szükséges mentőegység szintjét,
- c) a mentést indokoló, illetve a szállítás közbeni ellátás szempontjából lényeges kórismét,
- d) a mentéssel kapcsolatos különleges igényeket (vákuummatracban vagy inkubátorban történő szállítás, lélegeztetés szükségessége, folyamatos monitorozás igénye, egyéb),
- e) egészségügyi intézménybe utalás esetén a célintézet nevét és a helybiztosítás megtörténtét, illetve a fogadó orvos nevét,
- f) saját nevét és orvosi bélyegzőjének számát.

(2) Az Irányító Csoport jogosult az (1) bekezdés b) pontjában foglaltaktól eltérően rendelkezni, amennyiben az igényelt mentőjárművel a mentési feladat a szükséges időn belül nem teljesíthető.

(3) Az Eütv. 94. §-a (4) bekezdésének b) és c) pontja szerinti

a) életmentő orvosi eszköz és gyógyszer szállításának rendelésére, amennyiben a gyógyszerhez és az orvosi eszközhöz való hozzájutás más módon nem biztosítható, az egészségügyi intézmény osztályvezető főorvosa vagy az ügyeletvezető,

b) transzplantáció esetén az agyhalál állapotában lévő szervdonor, a kiválasztott recipiens, a szervkivételt végző munkacsoport tagja(i), a kivett, illetve beültetésre kerülő szerv, a szervbeültetést végző munkacsoport tagja(i) szállításának rendelésére a transzplantációs riadóban részt vevő egészségügyi intézmény e feladattal megbízott munkatársa jogosult.

6. §

Amennyiben a mentés kezdeményezését követően a beteg a helyszínen orvosi ellátásban részesült, és az ellátást végző orvos tud a mentés kezdeményezéséről, de azt már nem tartja indokoltnak, a személyazonosító adatainak közlésével értesíti az Irányító Csoportot.

7. §

(1) Az egészségügyi intézmény

a) az életveszélyes állapotban lévő beteget haladéktalanul,

b) más beteget a mentőegység megérkezésétől számított 10 percen belül az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló külön jogszabály szerinti fogadóhelyen átveszi a mentőegységtől, vagy további 15 percen belül dönt a beteg továbbküldéséről.

(2) A sürgősségi betegellátó osztályra vagy fogadóhelyre kijelölt műszakvezető szakorvos (a továbbiakban: kijelölt szakorvos) dönt a betegfelvétel és a sürgősségi betegellátás során keletkező vitás ügyekben. A kijelölt szakorvos felelős a betegek felvételéért, ellátásuk intézményen belüli szervezéséért, illetve, ha az intézmény a beteg átvételére nem alkalmas, elvégzi a beteg továbbszállításához szükséges beavatkozásokat és egyeztet az ellátásra alkalmas és fogadóképes legközelebbi egészségügyi intézménnyel, és intézkedik a beteg továbbszállításáról.

(3) A mentőegység a beteget - a (2) bekezdés szerinti kijelölt szakorvos írásos utasításának megfelelően - a mentésirányítást végző személlyel történt egyeztetés után, illetve Budapesten a Központi Ágynylvántartó adatai alapján, az ellátásra alkalmas és fogadóképes legközelebbi egészségügyi intézménybe szállítja.

(4) Az egészségügyi intézmény haladéktalanul tájékoztatja a mentésirányítást a fogadóképességében felmerült akadályról, illetve ennek megszűntéről.

(5) A mentés során keletkezett veszélyes hulladékot a beteget fogadó egészségügyi intézmény térítésmentesen átveszi a mentőegységtől.

8. §

(1) Ha a bejelentés alapján tömeges baleset vagy személyi sérüléssel járó katasztrófa valószínűsíthető, az Irányító Csoport a kárhelyfelszámolóhoz kapcsolódó szállítási feladatokra a külön jogszabály szerint betegszállításra jogosult szervezetet is igénybe veheti.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esemény helyszínén tartózkodók közül

a) az ellátásban részt vevő mentőegységek legmagasabb egészségügyi képzettséggel rendelkező dolgozója,

b) amennyiben az a) pont szerinti képzettséggel több személy is rendelkezik, akkor az Irányító Központ szolgálatvezető főorvosa által kijelölt OMSZ dolgozó látja el az egészségügyi kárhelyparancsnoki feladatot, aki a helyszínen lévő valamennyi mentő- és betegszállító egység, illetve a mentésben részt vevő valamennyi személy felé utasítási joggal rendelkezik.

(3) Az Irányító Központ részt vesz a tömeges balesetek, katasztrófhelyzetek felszámolásának koordinációjában, szükség esetén a mentési tevékenységre működési engedéllyel rendelkező szolgáltató(k) bevonására jogosult.

9. §

(1) A mentőellátással kapcsolatosan a mentőegység vezetője esetlapon dokumentálja:

a) a bejelentés, a helyszínre érkezés időpontját,

b) a helyszínen szerzett információk alapján az esemény közvetlen előzményeit,

c) a helyszínen észlelt körülményeket,

d) a beteg állapotát és vizsgálatának eredményeit,

e) a beteg helyszíni és szállítás közbeni ellátását, állapotváltozását,

f) a beteg átadási állapotát, átadásának helyét és idejét.

(2) A mentőellátást végző mentőegység ápolója a mentés, az őrzött betegszállítás, illetve a továbbszállítás esetén a mentési, betegszállítási és továbbszállítási adatlapon és menetlevélen dokumentálja a következőket:

a) a bejelentő által közölt feltalálási helyet,

b) a bejelentés, az állomáshelyről történő kivonulás, a helyszínre érkezés, a helyszínről való indulás, az átadási helyre érkezés, az átvétel, valamint az állomáshelyre visszaérkezés időpontját óra/perc megadással,

c) az állomáshelyről történő kivonuláskor, a helyszínre érkezéskor, a helyszínről való induláskor, az átadási helyre érkezéskor, valamint az állomáshelyre visszaérkezéskor a mentőgépjármű kilométeróra állását,

d) a beteg nevét, születési dátumát, TAJ számát vagy az egészségügyi ellátásra jogosító dokumentum azonosító számát, lakcímét (tartózkodási helyét), anyja nevét,

e) a mentőgépjármű rendszámát, a mentőegység tagjainak (orvos/mentőtiszt, ápoló, gépkocsivezető), a mentőegységgel kivonuló betanuló mentődolgozó, illetve szakmai gyakorlaton lévő egészségügyi dolgozó, valamint a beteg kísérőjének nevét,

f) a beteget átvevő egészségügyi intézmény nevét és az ÁNTSZ által megállapított egyedi azonosítóját, valamint az átvevő orvos nevét és pecsétszámát,

g) a beteg továbbszállítása esetén a továbbszállítást elrendelő orvos nevét, pecsétszámát, valamint a továbbszállítás okát.

(3) Az (1)-(2) bekezdés szerinti dokumentáció kezelésére, megőrzésére az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezelésére vonatkozó külön jogszabályokban foglaltak az irányadóak.

10. §

(1) Mentési tevékenység(ek) végzésére - a külön jogszabályban foglaltak szerint - annak a magánszemélynek, jogi személynek jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságnak adható működési engedély, aki/amely az általa végezni kívánt mentési tevékenység vonatkozásában a mellékletekben foglalt személyi és tárgyi feltételeknek megfelel.

(2) A működési engedélyben rögzíteni kell, hogy a mentési tevékenységet végző szervezet a 3. §-ban foglalt mentési feladatok közül az alkalmazott mentőegység típusa szerint mely feladato(ka)t lát el, illetve a mentést milyen szolgálati időben végzi.

(3) Az OMSZ mentési feladata(i) ellátására az (1) bekezdés szerinti működési engedéllyel rendelkező egészségügyi szolgáltatót közreműködőként igénybe veheti.

(4) Az OMSZ az Eütv. 96. §-ának (2) bekezdése szerinti koordináló tevékenysége körében együttműködési megállapodást köt az MKMK-val és azzal az alternatív mentő szervezettel, amely a működéshez nem igényel az állami költségvetésből pénzügyi támogatást.

11. §

(1) Mozdórségi mentési tevékenységet végző alternatív mentő szervezet ezen tevékenysége megkezdése előtt legalább 8 nappal korábban köteles írásban értesíteni az ÁNTSZ tevékenység végzési helye szerint illetékes megyei (fővárosi) intézetét és az OMSZ illetékes regionális szervezetét, megjelölve a mozgóorséget ellátó egység mozgóorség alatti elérhetőségét.

(2) Mozdórségi tevékenység szabálytalan végzése esetén az ÁNTSZ ellenőrzést végző intézete értesíti az ÁNTSZ működési engedélyt kiállító intézetét az engedély korlátozása érdekében, illetve ismételt súlyos szabálytalanság esetén a működési engedély visszavonását kezdeményezi.

12. §

(1) Ez a rendelet 2006. március 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a mentésről szóló 20/1998. (VI. 3.) NM rendelet és a módosításáról szóló 26/2002. (V. 4.) EüM rendelet hatályát veszti.

(3) E rendelet hatálybalépésekor mentési tevékenységet végző egészségügyi szolgáltató legkésőbb 2006. július 1-jétől köteles az 1. számú melléklet szerinti személyi és tárgyi feltételeket biztosítani.

1. számú melléklet az 5/2006. (II. 7.) EüM rendelethez

A mentés személyi és tárgyi feltételei

I. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

I/A) Mentési tevékenység végzésére a II/B) pontban foglaltak szerint az alábbi szakképesítéssel rendelkező személyek jogosultak:

1. Mentőgépkocsi-vezetőként az foglalkoztatható, aki

a) a megkülönböztető jelzésekkel ellátott gépjármű vezetéséhez jogszabályban előírt követelményeknek eleget tesz, és

b) legalább kétéves gépjárművezetői gyakorlattal rendelkezik, és

c) elméleti és gyakorlati képzésben részesül:

életjelenségek vizsgálata,

légútbiztosítás (eszköz nélkül),

lélegeztetés (eszköz nélkül, illetve ballonnal),

újraélesztés egyedül, illetve másik segélynyújtóval,

vérzéscsillapítás, végtagrögzítés, kötözés,

betegmozgatás, kimentés, pozicionálás, bukósisak eltávolítás,

pulzus és vérnyomásmérés ismeretekből, és

d) a c) pontban foglalt ismeretekből sikeres vizsgát tesz, és

e) a mentőszervezet által évenként szervezett színtentartó-, illetve továbbképzést elvégzi, s a megszerzett ismeretekből sikeres vizsgát tesz.

2. Mentőápolóként az foglalkoztatható, aki

a) a jogszabályban meghatározott mentőápolói szakképesítéssel (OKJ 52501201), vagy

b) az a) pont szerinti szakképesítés hiányában minimumvizsgával rendelkezik, és a munkakörben foglalkoztatás kezdetétől számított 3 éven belül a munkakörre előírt szakképesítést megszerzi,

c) és a külön jogszabályban előírt továbbképzési követelményeknek eleget tesz.

A minimumvizsgálathoz szükséges képzés tematikája a következő:

A mentőellátás szervezése Magyarországon.

Mentőegység típusok

2 óra

A vitális funkciók fogalma, vizsgálata. A keringésmegállás diagnosztikája

2 óra

Az újraélesztés elmélete
2 óra

Légútbiztosítás, lélegeztetés
2 óra

Mellkaskompressziók kivitelezése
2 óra

Újraélesztés egy segélynyújtóval
2 óra

Újraélesztés két segélynyújtóval
2 óra

Riasztó tünetek felismerése
2 óra

Az eszméletlenség fogalma, felismerése, veszélye, teendők eszméletlen beteggel
4 óra

Kimentés (Rautek-féle műfogás), KED-mellény alkalmazás, betegmozgatás, fektetési módok
4 óra

Vérzések, vérzéscsillapítás, kötözés
6 óra

Vérnyomásmérés és pulzusszámolás
1 óra

Csontok és ízületek sérülései, rögzítési módok
6 óra

Koponya-agyi és gerincsérülések felismerése és ellátása
2 óra

Hasi és mellkasi sérülések és ellátása
2 óra

Thermikus traumák és ellátásuk
2 óra

A shock és az ájulás fogalma, felismerése
2 óra

Életveszélyes belgyógyászati betegségek felismerése
4 óra

A leggyakoribb életveszélyes mérgezések
2 óra

Szülésvezetés

4 óra

A legfontosabb heveny ideg- és elmegyógyászati betegségek felismerése

2 óra

Tömeges baleset fogalma, ellátása

2 óra

A mentőgépjárművek felszerelése

6 óra

Jogi, etikai kérdések

4 óra

Munkavédelem

2 óra

Konzultáció, ismétlés, az ellátási algoritmusok gyakorlása

9 óra

Mentőgépkocsin elsősorban, kiemelt mentőgépkocsin, esetkocsin, rohamkocsin, speciális rohamkocsin, valamint légi mentőjárművön kizárólag szakképzett mentőápoló foglalkoztatható.

3. Gyermek intenzív terápiás szakápolóként az foglalkoztatható, aki OKJ 6193210121041 számú képesítéssel rendelkezik, és legalább két éves gyermek intenzív terápiás gyakorlattal rendelkezik.

4. Mentőtisztként az foglalkoztatható, aki

a) az egészségügyi felsőoktatás főiskolai szintű alapképzésében mentőtiszt szakképzettséget szerzett,

b) VI. éves orvostanhallgató, és az OMSZ által szervezett oxyológiai tanfolyamot elvégezte, sikeres tanfolyamzáró vizsgát tett, és az előírt gyakorlatokat teljesítette.

5. Mentőorvosként esetkocsin az foglalkoztatható, aki

a) szakorvosjelöltként legalább a törzsképzési időt letöltötte, vagy

b) törzsképzési idejét töltő rezidens, ha VI. éves orvostanhallgatóként legalább 300 órát dolgozott mentőtiszt beosztásban,

c) törzsképzési idejét töltő rezidens, ha a sürgősségi fél éves gyakorlati időt letöltötte és az oxyológiai tanfolyamon előírt gyakorlatokat teljesítette,

d) e melléklet 6. pontja szerinti végzettséggel rendelkezik.

6. Rohamkocsira az osztható be, aki

- a) oxyológus, vagy
- b) sürgősségi orvostani, vagy
- c) aneszteziológia és intenzív terápiás szakorvos, vagy
- d) legalább 5 éves mentőgyakorlattal rendelkező, az OMSZ-nál részmunkaidőben foglalkoztatott szakorvos, vagy
- e) aki oxyológus szakorvosjelöltként a 2 éves törzsképzési időt teljesítette és szakmai felettése (a régió szakmai vezetője) igazolja, hogy az alapvetően szükséges diagnosztikai, eszközhasználati, reanimációs, gyógyszerelési, illetve szervezési készségek birtokában van.

7. Oxyológus szakorvosként az foglalkoztatható, aki oxyológiából szakorvosi bizonyítványt szerzett.

8. Speciális rohamkocsin (MICU) orvosként az foglalkoztatható, aki

- a) oxyológiai, vagy
- b) sürgősségi orvostan, vagy
- c) aneszteziológiai és intenzív terápiás szakvizsgával rendelkezik.

9. Neonatológiai rohamkocsin az az orvos foglalkoztatható, aki neonatológiai szakorvosi képesítést szerzett, vagy az a gyermekgyógyász szakorvos, aki koraszülötteket ellátó osztályon végzett legalább kétéves gyakorlattal rendelkezik.

10. Gyermekmentő-rohamkocsin olyan orvos foglalkoztatható, aki

- a) legalább fél évig teljes munkaidőben gyermekintenzív osztályon dolgozott, vagy
- b) gyermekgyógyász, vagy
- c) aneszteziológia- és intenzív terápiás, vagy
- d) sürgősségi orvostani, vagy
- e) oxyológus szakképesítéssel rendelkezik,
- f) az az orvos, aki a b)-e) pont szerinti szakképesítés valamelyikének megszerzésére készül, továbbá gyermekgyógyászati, intenzív terápiás és oxyológiai gyakorlattal is rendelkezik.

11. Légi mentőjárművön olyan orvos, mentőtiszt, ápoló foglalkoztatható, aki megfelel e

melléklet szerinti személyi feltételeknek és kiképzést kapott a légi járművön történő munkavégzésre is. A kiképzés tematikája a következő:

A repülés élettani hatásai. Hang, vibráció, gyorsulás, légnyomás változásai, oxigén-tensió változásai, pszichés terhelés, Jet-lag szindróma, kinetózis

2 óra

Légimentés, betegszállítás, célja, indikációi, kontraindikációi. Mentőhelikopterrel, mentőrepülőgéppel végrehajtható egyéb feladatok. Betegátadással kapcsolatos egységes módszerek.

2 óra

A mentőhelikopterek felszerelése. Mentéstechnikai eszközök alkalmazása a fedélzeten.

2 óra

Tűzbiztonsági ismeretek. Munkavédelmi előírások.

2 óra

Általános repülési ismeretek, repülési szabályok.

3 óra

Vészhelyzetek fajtái, követendő eljárások, kényszerleszállás.

1 óra

Gyakorlati foglalkozás.

2 óra

Mentőpilótaként az foglalkoztatható, aki a hatályos légügyi előírás szerint meghatározott légijármű-vezetői képesítéssel rendelkezik.

12. Mentőorvosi gépkocsin az a szakorvos foglalkoztatható, aki

- a) oxyológus, vagy
- b) sürgősségi orvostani, vagy
- c) aneszteziológia és intenzív terápiás szakorvos.

13. Mentő-motorkerékpáron az foglalkoztatható, aki a megkülönböztetett jelzéssel ellátott, mentésre alkalmas műszaki paraméterekkel rendelkező motorkerékpár vezetésére érvényes jogosítvánnyal rendelkezik, és

- a) az egészségügyi felsőoktatás főiskolai szintű alapképzésében mentőtiszti szakképzettséget szerzett, vagy
- b) oxyológus, vagy
- c) sürgősségi orvostani, vagy
- d) aneszteziológia és intenzív terápiás szakorvos, vagy

- e) legalább 5 éves mentőgyakorlattal rendelkező, az OMSZ-nál részmunkaidőben foglalkoztatott szakorvos, vagy
- f) aki oxyológus, sürgősségi orvostani, vagy aneszteziológiai és intenzív terápiás szakorvosjelöltként a 2 éves törzsképzési időt teljesítette és szakmai felettese (a régió szakmai vezetője) igazolja, hogy az alapvetően szükséges diagnosztikai, eszközhasználati, reanimációs, gyógyszerelési, illetve szervezési készségek birtokában van,
- g) törzsképzési idejét töltő rezidens, ha VI. éves orvostanhallgatóként legalább 300 órát dolgozott mentőtiszti beosztásban és a féléves sürgősségi blokkot teljesítette.

I/B) A mentési tevékenységet végző szervezet szakmai vezetője oxyológus szakorvosi szakképesítéssel rendelkező orvos, illetve koraszülött- és újszülött mentés esetén neonatológus szakorvos lehet.

II. TÁRGYI FELTÉTELEK

II/A) Mentőállomás

A mentés rendszerébe funkcionálisan integrált közvetlen betegellátásra nem szolgáló objektum, amel

- elhelyezésében és kialakításában biztosítja a személyzet haladéktalan riaszthatóságát és a mentőegység késedelem nélküli kivonulását;

- megfelelő hírközlő eszközökkel (telefon, URH rádió) ellátott;

- alkalmas a következőkre:

= a mentőfeladatok fel-, illetve átvételére és a mentőegységekhez továbbítására,

= a szolgálatban lévő szakszemélyzet - a vonatkozó építészeti, közegészségügyi, munka- és tűzvédelmi normák szerinti - elhelyezésére,

= a mentőjárművek és egészségügyi felszerelésük készenlétben tartására, tárolására, takarítására és fertőtlenítésére.

II/B) Mentőjárművek

Általános mentést, koraszülött mentést és koraszülött szállítást, őrzött betegszállítást, illetve mozgóőrségi tevékenységet végző közúti mentőjármű az ÁNTSZ engedély kiadásakor a gyártás évétől számítva 6 évesnél idősebb nem lehet, és legfeljebb a gyártás évétől számított 10 évig üzemeltethető. Az adott állomásra szervezett mentőgépkocsik számával arányosan tartalék gépkocsi(ka)t kell biztosítani. A mentőjárművek lehetnek a mentést végző szervezet tulajdonában vagy - erre irányuló külön megállapodás alapján - azok használatában.

1. Mentőgépkocsi: mentőápolóval és mentőgépkocsi-vezetővel kivonuló, egészségügyi alapfelszereléssel, az OMSZ rádióhálózatában üzemelő rádióval/rádiótelefonnal, megkülönböztető jelzéssel, valamint legalább egy fekvőbeteg szállítására beépített hordágytartóval ellátott, megfelelő fertőtlenítőszerrel, mosható, fertőtleníthető vagy cserélhető üléskárpittal felszerelt gépkocsi.

A mentőgépkocsi betegterének minimális méretei:

hosszúság: 2400 mm

szélesség: 1300 mm

magasság: 1400 mm

1.1. Egészségügyi minimum felszerelés:

1.1.1. Beteghordozó eszközök

- Hordágy

- Hordszék

1.1.2. Rögzítők, a sebellátás eszközei

- Vacuummatrac (legalább 80 cm széles) az ehhez szükséges leszívópumpával

- Rögzítőszínek (pl. pneumatikus sín, vacuumsín, cramer sín)

- Nyakrögzítő készlet

- Steril és nem steril kötszerek

- Izolációs takaró

1.1.3. Diagnosztikus és betegellenőrző eszközök

- Vérnyomásmérő és phonendoscop

- Lázmérő

1.1.4. Légútbiztosítás, lélegeztetés eszközei

- Oxigénpalack (min. 7 l) reduktorral

- Oxigén orrszonda vagy arcmaszk

- Lélegeztető ballon és maszk, oxigénvezeték a lélegeztető ballonhoz

- Leszívópumpa (taposó vagy egyéb hordozható szívó)

- Leszívó katheterek

- Száj-garat tubus

1.1.5. Betegellátás, ápolás, fertőzés elleni védelem eszközei

- Egyszer használatos fecskendők és tűk

- Infúziós szerelék, percutan kanülök

- Kézi műszerek (olló, csipesz, érfogó)

- Szülészeti csomag (nyákszívó, köldökcsat, bébi izolációs takaró)

- Steril és nem steril lepedők, takarók

- Kéz- és bőrfertőtlenítő-szer

- Védőkesztyűk, orr-száj maszkok, műanyag védőszemüveg

- Hulladékgyűjtő (veszélyes hulladéknak)

- Ágytál, hánytál, vizeletgyűjtő

- Hullatakaró

1.1.6. Gyógyszerek:

a) Injekciók

- Nem kábító fájdalomcsillapító

- Simaizom görcsoldó

- Atropin

b) Infúzió

- Ringer laktát

c) Orálisan adható készítmények:

- Adsorbens és hashajtó (carbo activatus)
- Nátrium hydrocarbonicum
- Nem kábító fájdalomcsillapító
- Rövid hatástartamú vérnyomáscsökkentő (ACE gátló)
- Sublingualis vagy buccalis nitroglycerin és nifedipin
- Beta-2 izgató spray

1.1.7. Egyéb kiegészítő felszerelés

- Ampullatartó, zseblámpa

2. Kiemelt mentőgépkocsi: szakképzett, ezen felül további 40 órás speciális képzésben részesült mentőápolóval és mentőgépkocsi-vezetővel kivonuló mentőegység, egészségügyi többletfelszereléssel ellátott mentőgépkocsi.

2.1. Egészségügyi többletfelszerelés:

2.1.1. Rögzítők, a sebellátás eszközei

- Lapáthordágy
- Gyermek gerincágy
- Gyermek méretű végtagrögzítő sínkészlet
- Speciális égési kötszer

2.1.2. Diagnosztikus és betegellenőrző eszközök

- Pulzoximéter
- Vércukor meghatározó készülék tesztcsíkkal

2.1.3. Légútbiztosítás, lélegeztetés eszközei

- Laringeális maszk
- 1,5/2 literes oxigénpalack, reduktorral
- Gyermek maszk sorozat
- Gyógyszerporlasztó (gyermek, felnőtt)

2.1.4. Keringés támogatás

- Félautomata defibrillátor

2.1.5. Betegellátás, ápolás, fertőzés elleni védelem eszközei

- Nitralginpalack reduktorral és önadagoló szelepes inhalátorral
- Gyomorszonda
- Intraosseális tű

2.1.6. Gyógyszerek

- 40%-os glukóz
- Sympathomimeticum (adrenalin, dopamin)
- Béta-2 izgató (oldat)
- Rektális diazepam
- Rektális szteroid

3. Esetkocsi: mentőtisztával vagy mentőorvossal kivonuló, egészségügyi többletfelszereléssel ellátott mentőgépkocsi.

Az esetkocsi betegterének minimális méretei:

hosszúság: 2800 mm

szélesség: 1500 mm

magasság: 1800 mm

3.1. Egészségügyi többletfelszerelés:

3.1.1. Diagnosztikus és betegellenőrző eszközök

- EKG (graph - lehet a defibrillátor részegysége is)
- Vércukor meghatározó készülék tesztsíkkal
- Pulzoximéter (lehet defibrillátor részegysége is)

3.1.2. Légútbiztosítás, lélegeztetés eszközei

- Intubációs felszerelés (laryngoscop, tubusok összekötővel)
- Magill-fogó

3.1.3. Keringéstámogatás

- Defibrillátor-monitor (aszinkron üzemmódú) hiányában defibrillátor és EKG (graph)
- Bébi táska (bébi ballon, bébi laryngoscop, tubusok);

3.1.4. Betegellátás, ápolás, fertőzés elleni védelem eszközei

- Gyomormosó felszerelés
- Nitralginpalack, reduktorral és önadagoló szelepes inhalátorral
- Szike

3.1.5. Gyógyszerek, infúziók

- Izotóniás konyhasóoldat infúzió
- Izotóniás anelektrolit (dextróz)-infúzió
- Kolloid plazmapótszer; hypertóniás-hyperonkotikus oldat
- Major analgeticum
- Opiátantagonista
- További sympathomimeticumok (dobutamin)
- Sedativumok
- Diureticum
- Antiarrhythmicumok (adenosin, amiodaron, procai-namid)
- Corticosteroid
- Antihistaminok
- Glucosum 40%
- Natrium-hydrogencarbonat injectio vagy infusio
- Antihypertensivum
- Bronchospasmolyticum
- Uterotonicum
- Vérárvadás-csökkentők (aspirin, clopidogrel, heparin)

4. Rohamkocsi: az I/A) 6. pontban meghatározott rohamkocsira beosztható orvossal kivonuló, többletfelszereléssel ellátott esetkocsi.

A betegterben a hordágyat úgy kell elhelyezni, hogy a beteg mindkét oldalról és a fejrész felől is hozzáférhető legyen (ergonómiai tér: minimum 450 mm).

4.1. Rohamkocsi egészségügyi többletfelszerelése:

4.1.1. Diagnosztikus és betegellenőrző eszközök, keringés támogatás

- Szinkron és aszinkron üzemmódban használható defibrillátor, őrző monitorral (az esetkocsi defibrillátora helyett)
- Kapnográf
- Pacemaker (transthoracalis és endocavitalis stimulálás lehetőségével - lehet a defibrillátor részegysége)

4.1.2. Légútbiztosítás, lélegeztetés eszközei

- Respirátor

4.1.3. Betegellátás, ápolás, fertőzés elleni védelem eszközei

- Centralis vénapunctióhoz szükséges eszközök,
- Mellkasdrén
- Kissebészeti tálca

4.1.4. Gyógyszerek

- Többlet analgetikum, szedatívum, narcoticum
- Thrombolyticum

5. Speciális rohamkocsi (MICU-Mobil Intensive Care Unit): intenzív őrzést és ellátást igénylő betegek gyógyító intézetek közötti diagnosztikus vagy definitív ellátás céljából történő szállításra alkalmas rohamkocsi, az I/A) 8. pontban meghatározott személyi feltételekkel.

5.1. A MICU többletfelszerelése

5.1.1. Diagnosztikus és betegellenőrző eszközök, keringéstámogatás

- Vérnyomás invazív monitorizálására is alkalmas, többfunkciós monitor
- Fecskendő pumpa (legalább 3 db)
- Volumetrikus pumpa (legalább 1 db)
- Kapnográf

5.1.2. Légútbiztosítás, lélegeztetés eszközei

- Transzport respirátor

5.1.3. Betegellátás, ápolás, fertőzés elleni védelem eszközei

- Invazív beavatkozásokhoz szükséges felszerelések (artéria punkció, invazív pacemaker, mellkasi drenázs)
- Helyszíni narkózis eszközei

5.1.4. Gyógyszerek

- többlet analgetikum, szedatívum, narkotikum, inotrop és vasoaktív szerek

6. Neonatológiai mentőgépkocsi: a I/A) 3. pontban meghatározott gyermek intenzív terápiás szakápolóval és mentőgépkocsi-vezetővel kivonuló, rádiótelefonnal és megkülönböztető

jelzéssel felszerelt, valamint legalább egy inkubátor szállítására beépített hordágytartóval ellátott mentőgépkocsi, amely az alábbiak szerint felszerelt

6.1. A neonatológiai mentőgépkocsi felszerelése:

- Bútorzat
- Hűtő
- Intenzív szállító inkubátor
- Hidraulikus rezgés csillapítóval ellátott hordtálca
- Kétkörös - sűrített levegő és oxigén - gázellátó rendszer palackokkal
- Álló helyzetben történő fűtésre is alkalmas fűtő radiátor
- Tartalék áramforrás
- Belső - külső áramfelvételi lehetőség álló helyzetben
- Klímaberendezés
- Megkülönböztető jelzések
- Kommunikációs eszközök (mobiltelefon és URH)
- Újszülött reanimációs felszerelés
- Artéria és véna umbilicalis kanüláló szett
- Gyógyszerek

6.2. Az intenzív szállító inkubátor és tartozékai:

- Respirátor és légzőkörök
- Szívó
- Többfunkciós betegőrző monitor (EKG, vérnyomásmérés, SatO₂, NIBP, hőmérséklet, szenzorok, elektródák)
- Infúziós pumpa
- Vércukormérő
- Oxigén palack, sűrített levegő palack
- Vákuummatrac

6.3. Újszülött reanimációs felszerelés:

- Fonendoszkóp
- Öntelődő ballon rezervoárral, PEEP szeleppel
- Maszk sorozat (koraszülött - újszülött 6 kg-ig)
- Oropharingeális tubussorozat (Mayo pipa)
- Újszülött laringoszkóp (00, 0,1-es lapocokkal)
- Magill-fogó, tubusvezető
- Endotracheális tubussorozat (2,0-4,5 ID mm)
- Szívószondák (4-12 Fr)
- Meconium adapter
- Mellkasi draináló szett
- Gyomorszonda
- Hólyagkatéterező szonda
- Egyszer használatos tűk, branülék, perifériás kanülok, fecskendők
- Infúziós szerelékek
- Köldökkanülok
- Köldökkanüláló szett
- Bőrfertőtlenítő
- Steril kesztyű, vizsgáló kesztyű
- Olló

6.4. Az arteria és vena umbilicalis kanüláló szett:

- Kanülok (3,5 és 5 Ch méretben)
- Csipeszek (4 db szokványos méretű, illetve 2 db finom csipesz, anatómiai és sebészi)
- Gombos szonda
- Sebészi tûfogó
- Ollók (egy finom, egy szokványos méretű)
- Érlefogók (2 db kisméretű)
- Egyszer használatos varrótûk (fel nem szívódó sebészi varrófonallal egybeszerelve a kanül rögzítéséhez)
- Kötszerek, törlők

6.5. Gyógyszerek és infúziók az alábbi feladatok ellátásához:

- Felületaktív anyag (Surfactant)
- Keringés támogatás (dopamin, dobutamin)
- Fájdalomcsillapítás (morfin származékok)- Szedálás (midazolam)
- Görcsoldás (fenobarbital)
- Izomlazítás (curare származékok)
- Elektrolit, glukóz és folyadékpótlásra infúziók
- Sav-bázis egyensúly biztosítása (natrium-hydrocarbonat)
- Desztillált víz, fiziológiás só
- Kötszerek, törlők, tapaszok

7. Neonatológiai rohamkocsi: az I/A) 9. pontja szerinti személyi feltétellel kivonuló neonatológiai mentőgépkocsi.

8. Gyermekmentő-rohamkocsi: többletfelszereléssel ellátott, gyermekellátásra alkalmas esetkocsi, az I/A) 10. pontban meghatározott személyi feltétellel.

8.1. Gyermekmentő-rohamkocsi többletfelszerelése:

- Csecsemők, gyermekek és felnőttek lélegeztetésére alkalmas transport respirátor, kis- és nagyméretű steril légzőkörrel
- Pulzus, vérnyomás, saturáció, légzésszám, kilégzésvégi szén-dioxid folyamatos monitorozására alkalmas monitor gyermekekre illeszthető érzékelőkkel több méretben (defibrillátor részegysége is lehet)
- EKG-defibrillátor gyermeklapáttal, külső és belső gyermek pacemakerrel
- Párásító és gyógyszerporlasztó
- Gyermek gerincágy, gyermek vákuummatrac
- Gyermek biztonsági autóülés
- Infúziós és volumetrikus pumpa (vagy cseppszámláló)
- Speciális, steril égési kötszer (water jel)
- Mellkasdraináló szett több méretben
- Intraosseális tû
- Kézi leszívó
- Egyszer használatos eszközök minden méretben
- Laryngoscop lapoc, maszkok, pipák minden méretben
- Fülbe helyezhető hőmérő
- Melegítő takaró

8.2. Többletgyógyszerek

A gyermekmentő-rohamkocsi többletgyógyszerei az illetékes szakmai vezető főorvos meghatározása alapján.

9. Légi mentőjárművek (mentőhelikopter és mentőrepülőgép): a legalább esetkocsi szintű földi mentőjárművekre meghatározott, a szakkíséret igényének megfelelő egészségügyi személyzettel (neonatólógiai szállítás esetén neonatólógiai szakszemélyzettel) és felszereléssel (kivéve nitrogénoxidul és oxigén 50-50 százalékos keverékét tartalmazó palack és inhalátor), a légi közlekedéssel kapcsolatos jogszabályoknak megfelelő szervezeti háttérrel, pilótával (pilótákkal) és műszaki személyzettel, valamint a légi közlekedésről szóló hatályos jogszabályi rendelkezésekben előírt, a légi jármű használatára és a légi közlekedésben való részvételre vonatkozó feltételekkel rendelkező légi jármű.

10. Mentőorvosi gépkocsi: legalább esetkocsi szintű egészségügyi felszereléssel (kivéve hordágy, nitrogénoxidul és oxigén 50-50 százalékos keverékét tartalmazó palack és inhalátor) és többletfelszereléssel, valamint az I/A) 12. pontban meghatározott személyi feltételekkel kivonuló mentőgépjármű.

10.1. Mentőorvosi gépkocsi többletfelszerelése

10.1.1. Diagnosztikus és betegellenőrző eszközök, keringéstámogatás

- Maghőmérséklet mérésére alkalmas hőmérő (tympanicus, vagy a monitor részeként)
- Kapnográf (monitor részeként)
- Infúziós vagy volumetrikus pumpa

10.1.2. Légútbiztosítás, lélegeztetés eszközei

- Transzport respirátor
- Oxigén reservoir a lélegeztető ballonhoz

10.1.3. Gyógyszerek

- Többlet analgetikus, szedatívum, narkotikum
- Többlet infúzió tömeges balesetek felszámolásához

10.1.4. Egyéni védőfelszerelés

- Sisak
- Kesztyű

11. Mentő-motorkerékpár: megkülönböztetett jelzéssel ellátott, mentésre alkalmas műszaki paraméterekkel és esetkocsi szintű egészségügyi felszereléssel (kivéve hordágy, nitrogénoxidul és oxigén 50-50 százalékos keverékét tartalmazó palack és inhalátor, gyomormosó felszerelés), valamint az I/A) 13. pontja szerinti személyi feltétellel kivonuló mentőjármű.

2. számú melléklet az 5/2006. (II. 7.) EüM rendelethez

Rendezvények egészségügyi biztosításának formái, szintjei és módja

1. Gyalogőrség

1.1. Az az egészségügyi ellátási forma, amelynél mentőgépjármű igénybevétele nélkül történik a rendezvény résztvevőinek egészségügyi biztosítása.

1.2. Az egészségügyi ellátás gyalogőrséggel csak épületben vagy kis területre korlátozott szabadterén szervezett rendezvényen biztosítható, amennyiben a rendezvényen résztvevők száma 500-1000 fő között van, kivéve a 2.6.1. alpont szerinti esetet. Ezen létszám feletti résztvevő esetén mozgóőrség biztosítása szükséges.

1.3. Az ellátást mentőápoló, mentőtiszt, (mentő)orvos, oxyológus szakorvos, vagy ezek közül több személy együttesen végzi.

1.4. A rendezvény helyszínén biztosítani kell betegvizsgálatra alkalmas (állandó vagy ideiglenes) helyiséget fektetési lehetőséggel. Gondoskodni kell vezetékes vagy vezeték nélküli hírközlő eszközről, továbbá a szakelsősegély biztosításához szükséges felszerelésről, amelynek összetételét az OMSZ szakmai útmutatóban határozza meg.

2. Mozdóőrség

2.1. Az az egészségügyi ellátási forma, amelynél a mentési készenlét végzése e rendelet szerint meghatározott tárgyi és személyi feltételekkel, továbbá meghatározott helyszínen és ideig történik. Mentési készenlét alatt értendő a várható oxyológiai ellátás helyszínén az orvosi, a mentőtiszt, illetve a mentőápolói szintű ellátás biztosítása.

2.2. Mozdóőrséget mentési tevékenységet végző szervezet láthat el.

2.3. A mozgóőrségen a 2.4. pont a)-h) alpontjaiban felsorolt mentőgépjárművek közül a várható oxyológiai ellátás szintjének megfelelőt kell biztosítani, figyelembe véve a 2.6. pontban foglaltakat.

2.4. A mozgóőrség által végzett egészségügyi biztosítás ellátható:

- a) mentőgépkocsival,
- b) kiemelt mentőgépkocsival,
- c) esetkocsival,
- d) rohamkocsival,
- e) gyermekmentő-rohamkocsival,
- f) légi mentőjárművel,
- g) mentőorvosi gépkocsival,

h) mentő-motorkerékpárral, illetve

i) oxyológiai ambulanciával.

Az oxyológiai ambulancia:

ia) a rendezvényen egészségügyi ellátásra szoruló személyek vizsgálatára és megfigyelésére alkalmas, szükség esetén a halott(ak) elkülönítését szolgáló helyiség(ek)ből áll,

ib) a felszereltsége az oxyológiai ellátáshoz szükséges eszközöket és műszereket tartalmazza, ideértve a higiénés feltételek biztosítását is,

ic) vezetője oxyológus szakorvos vagy gyakorlott mentőorvos, személyi állománya orvos(ok)ból, mentőtiszt(ek)ből, mentőápolókból és kisegítő személyzetből áll.

2.5. A mozgóőrség vezető orvosa URH-, illetve telefonkapcsolatot tart a területileg illetékes Irányító Csoporttal.

2.6. A mozgóőrség egészségügyi biztosításának szintjei:

2.6.1. Kisebb létszámú (1000 fő alatti) rendezvény esetén mozgóőrség akkor szükséges, ha a rendezvényt kifejezetten betegek vagy időskorúak számára szervezik, illetve külön jogszabály a (sport)esemény jellegére tekintettel azt kötelezően előírja.

2.6.2. 1001-5000 fő részvétele esetén legalább egy esetkocsi szükséges.

2.6.3. 5001-10 000 fő részvétele esetén legalább egy esetkocsi és egy mentőgépkocsi szükséges.

2.6.4. 10 001-50 000 fő részvétele esetén legalább egy rohamkocsi, egy esetkocsi és egy mentőgépkocsi szükséges.

2.6.5. Minden további 10 000 fő részvétele esetén további egy-egy esetkocsi szükséges.

2.6.6. 100 000 főt meghaladó rendezvény esetén 50 000 főnként további egy-egy rohamkocsi szükséges.

2.6.7. 50 000 főt meghaladó rendezvény esetén oxyológiai ambulancia biztosítása szükséges.

2.6.8. 50 000 főt befogadó rendezvény esetén készíteni kell mentési tervet, amelyet 8 nappal a rendezvény előtt egyeztetni kell az OMSZ illetékes regionális szervezetével és a biztosításba bevonásra kerülő más szakmai szervezetekkel.

2.6.9. Szabadtéri autómotorsport-rendezvény esetén - a fokozott veszélyforrásra figyelemmel - egy mentőhelikopter is szükséges, ha a rendezvény nagy területen zajlik, mentőgépkocsival nehezen bejárható és a pálya legtávolabbi pontja 10 percn belül, illetve az ellátó egészségügyi intézmény 20 percn belül földi mentőjárművel nem érhető el.

2.6.10. Több mentőegység igénybevétele esetén a rendezvény szervezője kijelöli azt az ellátásért felelős vezetőt, aki folyamatos kapcsolatot tart a helyszín biztosításában résztvevőkkel.

3. Rendezvényen ellátott beteg elszállítása

Amennyiben az 1-2. pontban foglaltak szerint ellátott beteg egészségi állapotának megfelelő ellátásra alkalmas, legközelebbi egészségügyi intézménybe szállítása válik szükségessé, akkor erről a rendezvény egészségügyi biztosítását végző szervezetnek kell gondoskodnia. Ennek hiányában, vagy ha a tervezett oxológiai ellátás a rendezvényen elégtelennek bizonyul, és emiatt az OMSZ-nak igazolt többletköltsége merül fel, akkor ezt az egészségügyi biztosítást végző szervezet az OMSZ számára megtéríti.

[MK 2006/13. szám (II.7.)]